

Boligministeren (Erling Olsen):

Jeg takker for den overvejende positive modtagelse, lovforslaget fik. Vi skal fra boligministeriets side gøre alt, hvad vi kan for at få belyst de mange problemer af teknisk art, der måtte komme frem under udvalgsarbejdet.

Jeg skal her kun knytte bemærkninger til to af de punkter, der har været omtalt. Det ene er det spørgsmål, fru Anne Grete Holmsgård rejste her til slut om, hvad der lå i den knudrede bestemmelse, som fru Anne Grete Holmsgård læste op. I den ligger, at vi vil have samme slags indkomstgruppe ind i bebyggelsen, lige meget hvor gammel bebyggelsen bliver, for hvis man skulle klare friværdien i boligen, hver gang man flyttede ind, og der skete en gradvis nedbringning af gælden, så ville der blive stillet større og større kapitalkrav undervejs. Vi har ikke tænkt på dette med køber nr. 1, køber nr. 2, køber nr. 3, køber nr. 4 og 5, og det, fru Anne Grete Holmsgård tænkte på, var formentlig, om det skulle gælde alle de øvrige, hvis der nu var dukket én op imellem dem, der havde haft særlig mange penge med hjemmefra. Dertil må jeg sige, at det ikke var tanken, og hvis formuleringen muliggør noget sådant, må vi kigge på den.

Det andet problem, som hr. Fogh Rasmussen og fru Anne Grete Holmsgård var inde på, var, hvad der egentlig ligger i dette med, at bestyrelsen skal godkende erhververen. Tanken har været, at man for at hindre, at der gik penge under bordet, vil have, at bestyrelsen skulle godkende erhververen, sådan at sælgeren ikke kunne gå ud og finde en eller anden person, der var villig til at give en stor sum for det, og så tage noget under bordet. Hvis bestyrelsen havde nogen mistanke om den slags ting, kunne man altså sige: den og den vil vi ikke godkende. Det har været tanken med det. Men det er rigtigt, som det har været antydnet flere steder, at en sådan bestemmelse også kan bruges til at sige: vi vil f. eks. ikke have udlændinge ind, eller vi vil ikke have specielle sociale tabere ind, eller hvad det nu kunne være. Den kan altså også bruges til at lave det til en lille eksklusiv klub, og det har heller ikke været tanken, men det kigger vi altså også på undervejs.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling
vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af:

Forslag til lov om statstilskud til energibesparende foranstaltninger i beboelsesejendomme.

(Lovforslag nr. L 9. Fremsat 8/10 80).

Sammen med denne sag foretoges den følgende sag på dagsordenen, nemlig:

15) Første behandling af:

Forslag til lov om statstilskud til forbedring og opretning af beboelsesejendomme.

(Lovforslag nr. L 10. Fremsat 8/10 80).

Lovforslagene sattes til forhandling.

*Forhandling***Lissa Mathiasen (S):**

Der skal ikke herske tvivl om, at der med disse to forslag ligger et helt klart ønske om at fremme beskæftigelsen i byggesektoren, et problem, som jo desværre blev væsentligt forstærket ved, at venstre, de konservative og fremskridtspartiet viste deres helt specielle form for politisk arbejde, som vi oplevede umiddelbart før sidste samlings slutning. Det kan man kun beklage.

Forslagene skal ses i sammenhæng med de resterende syv boligforslag, og formålet er som allerede nævnt at fremme beskæftigelsen, bl.a. via lovforslag nr. L 9, lov om statstilskud til energibesparende foranstaltninger i beboelsesejendomme. Dette lovforslag har i sin ordlyd en meget klar prioritering til for-

[Lissa Mathiasen]

del for lavindkomstgrupperne, hvor disse af økonomiske årsager ikke tidligere i hvert fald i væsentligt omfang har haft råd til at isolere, i og med at det ville have betydet en væsentlig forhøjelse af deres boligudgift. Det har betydet, at de ikke har haft råd til eller haft mulighed for at nedbringe deres varmeudgifter både til gavn for sig selv og til gavn for samfundet. Den mulighed bliver der nu givet via dette forslag, og det mener jeg absolut regeringens fortjener ros for.

For ejerboligernes vedkommende betyder det, at der ydes et tilskud på op til 6.000 kr., hvis husstandens samlede indkomst ikke overstiger 66.000 kr. i 1980 og 72.000 i 1981. For indkomster, der ligger derudover, aftrappes tilskuddet med 200 kr. for hver 1.000 kr., husstandsindkomsten stiger.

For udlejningsbyggeriet derimod vil der kunne ydes tilskud til energibesparende foranstaltninger, uanset hvad indkomsten måtte være. Det er i øvrigt mit håb, at der i forbindelse med disse tilskud vil blive gjort brug af energisparekonsulenterne. Jeg ved godt, at der har været rejst megen kritik af denne ordning, men jeg tror, at vi med den nye, noget smidigere ordning for konsulentbistanden vil kunne undgå det, jeg vil kalde for negativt virkende isolering, undgå råd og fugt som resultat af en i øvrigt positiv indsats. Jeg tror, der er behov for, at vi i denne forbindelse slår et slag for disse konsulentordninger.

Vi værdsætter også meget i gruppen regeringens udspil omkring lovforslag nr. L 10, som er statstilskud til forbedring og opretning af beboelsesejendomme. Vi betragter den prioritering, tilskuddene har fået, som meget væsentlig, i og med at vi her har fået fat i nogle arbejder, der muligvis ellers ikke ville være blevet sat i gang, til gavn for beskæftigelsen, til gavn for vores boligstandard og til gavn for samfundet.

Formålet med at fremme iværksættelsen af forbedringsarbejder og større vedligeholdelsesarbejder i beboelsesejendomme skal opnås ved, at der ydes statstilskud i forbindelse med gennemførelsen af sådanne arbejder, og det skal omfatte såvel udlejningsboliger som boliger, der bebos af ejerne.

Der er i forslaget lagt op til, at der skal ydes tilskud, når der foretages forbedringer og opretninger for mindst 10.000 kr. for hver

bolig, således at der for de første 10.000 kr. ydes 10 pct. og for det resterende beløb 25 pct. af udgifterne, dog som maksimum 6.000 kr., i tilskud.

For begge forslagene betyder det, at kommunerne får en uændret praksis, idet administrationen blot vil være en videreførelse af den gældende tilskuds- og fradragsordning for energibesparende foranstaltninger, ligesom der heller ikke i forslagene er lagt op til, at vi skal have egentlige puljeordninger til de enkelte kommuner, hvilket jeg tror vil give en væsentlig smidigere ordning, end vi tidligere har set.

Jeg skal derfor på socialdemokratiets vegne anbefale lovforslagene.

Fogh Rasmussen (V):

Jeg har forstået, at de to lovforslag, vi her behandler, skal betragtes som regeringens og socialdemokratiets betaling til de tre øvrige forligspartier for, at disse tre partier er gået med til at forøge den almenyttige kvota fra 7.000 til 10.000 enheder årligt.

Nu har boligministeren tidligere i dag demonstreret sit handelstalent, og det forekommer mig, at boligministerens handelstalent her er kommet til sin fulde udfoldelse. Det forekommer mig, at de øvrige tre forligspartier har fået stene for brød. Når boligministeren opgør beskæftigelsesvirkningen af disse to tilskudsforslag til sammenlagt 14.000 helårsbeskæftigede, er det en grov, grov overvurdering.

Boligministerens beregning af de beskæftigelsesmæssige virkninger af disse tilskudsforslag bygger på den urealistiske forudsætning, for det første at ordningerne bliver udnyttet fuldt ud, og for det andet og væsentligere at alt det arbejde, der kommer i gang med tilskud efter disse ordninger, er arbejde, som ellers ikke ville være kommet i gang, og det er selvfølgelig helt urealistisk. Man kan ikke forestille sig, at de forbedrings- og opretningsarbejder, som allerede finder sted i dag, også vil finde sted fremover, uden at man benytter sig af tilskudsordningen; hvis man kan komme af sted med det og man alligevel vil gennemføre disse forbedrings- og opretningsarbejder, vil man selvfølgelig udnytte tilskudsordningen. Det er det samme som at sige, at der ikke vil blive 100 pct.s virkning af disse forslag; en del af den aktivitet, man

[Fogh Rasmussen]

her regner med, ville have fundet sted under alle omstændigheder.

Dertil kommer, at tilskudsordningen til moderniserings- og opretningsarbejder i virkeligheden er så lidt fordelagtig for dem, der skal bruge den, at den næppe vil sætte ret meget arbejde i gang. Hvem har råd til at gennemføre moderniserings- og opretningsarbejder på mindst 10.000 kr. for at komme i betragtning til et tilskud på 1.000 kr.? Det er de meget få. Når nybyggeriet er i krise, er det jo på grund af usikkerhed om reallønsudvikling, renteutvikling osv. Og når folk frygter for fremtiden i nybyggeriet, hvorfor skulle de så ikke også frygte for at kaste sig ind i større moderniserings- og opretningsarbejder af dette omfang? Derfor er denne tilskudsordning til moderniserings- og opretningsarbejde i virkeligheden så lidt fordelagtig for den enkelte, at der næppe vil blive sat meget i gang.

Derfor er det mere realistisk at regne med, at der i hvert tilfælde allerhøjest vil være tale om merinvesteringer i forhold til, hvad der ellers ville være kommet i gang, på omkring 50 pct. og ikke 100 pct., sådan som boligministeren er nået frem til. Derved kommer man i virkeligheden frem til en beskæftigelsesvirkning af disse forslag, som ligger på det halve af det, ministeren har beregnet det til.

Vi tror, at det, der skal give den øgede beskæftigelse ved reparation og vedligeholdelse, er de mange små forbedringsarbejder, ikke de få store, for dem kommer der nemlig ikke ret mange i gang af. Det er derfor, vi tror, at et fradrag for dokumenterede vedligeholdelsesudgifter i ejerboliger ville give en kraftig merbeskæftigelse, for så får vi også opfanget de mange små vedligeholdelsesarbejder, det, som folk vil få råd til, såfremt de får lov til at trække de dokumenterede udgifter fra.

I den forbindelse vil jeg gerne spørge centrum-demokraterne: hvad er der egentlig blevet af centrum-demokraternes tanker om at indføre et sådant fradrag for dokumenterede vedligeholdelsesudgifter? Det har vi hørt meget lidt om, efter at centrum-demokraterne gik ind i forligsforhandlinger med regeringen.

Jeg har forstået, at det radikale venstre har udtalt sig imod en ordning med fradrag for dokumenterede vedligeholdelsesudgifter. Jeg vil gerne spørge, hvorfor det radikale venstre

vil modsætte sig en ordning, som vil komme dem til gavn, der kun har råd til at gennemføre de noget mindre forbedringsarbejder, og i stedet for støtte en ordning, som jo helt oplagt vil være til gavn for dem, som har råd til at gennemføre de store forbedringsarbejder, og kun til gavn for dem.

Det forekommer os, at forslaget om tilskud til energibesparende foranstaltninger for indehavere af ejerboligers vedkommende vil forværre de problemer, der er med sammenstød imellem stigende indkomst, højere skat og aftrapning af tilskud. Det er et problem, vi kender mange steder i vores social- og skattelovgivning allerede i dag, og det vil blive endnu værre, når man går over til at skulle beregne energitilskud efter skattepligtig indkomst, for slet ikke at tale om, når man skal til at beregne det efter socialindkomst.

Dertil kommer ordningen med energikonsulenter. Vi ved jo fra den nuværende energikonsulentordning, at der i visse tilfælde er en barriere for forbrugerne i at benytte disse tilskudsordninger, fordi det er pligtigt at anvende en energikonsulent og omkostningerne ved det kan løbe op i en størrelsesorden, som gør, at man mange gange slet ikke vil benytte sig af ordningen.

Derfor mener vi under alle omstændigheder, at der er mange enkeltheder og tekniske detaljer at kikke på i disse forslag. Men jeg vil sige generelt om alle disse tilskudsordninger, at det giver en voldsom usikkerhed i de brancher, som er afhængige af tilskuddene. Man kan spørge: hvad vil der egentlig ske, når tilskuddene er opbrugt, når ordningerne ophører? Vi har allerede i det sidste halve års tid set eksempler på, hvordan virksomheder og hele brancher er kommet i klemme, fordi man pludselig ikke ved, om tilskuddene fortsætter eller de hører op. Det er en generel indvending, man kan have imod disse midlertidige ordninger, at faktisk ingen ved, hvor de står. Derfor er vi noget betænkelige ved at fortsætte denne tilskudspolitik. Vi havde hellere set nogle mere permanente ordninger. Vi afviser ikke, at der er behov for at gøre en indsats for reparation og vedligeholdelse, men vi tvivler altså på, at disse midlertidige ordninger har de tilsigtede virkninger, og mener, at de tværtimod kan skabe utilsigtede følgevirkninger i virksomhederne. Derfor havde vi hellere set den permanente ordning,

[Fogh Rasmussen]

som vi har peget på, nemlig at der gives fradrag for dokumenterede vedligeholdelsesudgifter.

Keld Andersen (KF):

Vi startede denne debat i morges kl. 9 med et lovforslag, der omhandlede den pris, som navnlig CD og kristeligt folkeparti havde betalt for denne tilsyneladende enighed, og nu skal vi altså slutte behandlingen af denne buket med at behandle det, som man har fået for det. Jeg er enig med den foregående ordfører i, at det er sandelig ikke ret meget. Det ene lovforslag, der er til debat i denne omgang, er spørgsmålet om statstilskud til energibesparende foranstaltninger. Vi er i det konservative folkeparti naturligvis tilhængere af, i den udstrækning det overhovedet lader sig gøre, at deltage i bestræbelser for at spare på energien. Jeg er mindst lige så enig i det som i det, ministeren skriver i bemærkningerne, nemlig at interessen for at udnytte tilskuds- og fradragsordningen har været ringere end forudsat i beskæftigelsesplanen, altså den hidtidigt gældende tilskuds- og fradragsordning.

Men jeg synes nu nok, at man med denne konstatering in mente kunne være kommet frem til et noget bedre resultat end det, man er kommet med her. Man kunne jo have sat sig ned og have prøvet på at granske, hvorfor denne tilskuds- og fradragsordning ikke virkede. Det gjorde den jo ganske enkelt ikke, idet der her var tale om en gang administrativt kineseri, noget, som boligministeren ellers er ved at slå sig op på som den, der skal pille det ud af enhver lovgivning på boligområdet.

Jeg fatter dernæst ikke, hvad man egentlig mener med i bemærkningerne at tale om nogle begrænsninger for det tilskud, som kan gives til ejerboligen, hvis den samlede husholdningsindkomst overstiger henholdsvis 66.000 kr. i 1980 og 72.000 kr. i 1981. Jeg forstår godt, man kan sætte denne grænse. Men i det næste afsnit slår man flot ud med hånden og siger: vi kan altså sagtens lave det over for ejerboligerne – dér gør det ikke noget, at det koster noget administration for at have lidt hånd i hanke med det – men når vi går over i udlejningsbyggeriet, »vil det være forbundet med betydelige administrative vanskeligheder at begrænse tilskuddet til boliger

...«. Jeg vil ikke bede ministeren om nærmere at redegøre for det her, men jeg nævner det, fordi det er noget, vi vil bore nærmere i i udvalget. Jeg skal ikke forlænge debatten ved at forlange, at vi tærsker langhalm på det, det er en ting, som vi kan tage op i udvalget, hvor jeg så til gengæld håber at ministeren er rede til nærmere at forklare, hvad der menes med det.

Så kommer vi til forslaget om statstilskud til forbedring og opretning af beboelsesejendomme. Jeg må også have lov til at adressere et spørgsmål til centrum-demokraterne, som den tidligere ordfører gjorde. Hvad er der dog blevet af centrum-demokraternes tanke om at forhøje vedligeholdelsesfradraget til 10.000 kr., et forslag, som en række politiske partier nærmest var ved at falde over deres egne ben for at tage æren af? Stort set alle var så glade for det forslag, og alle, ikke mindst centrum-demokraterne, ville så frygtelig gerne have æren af det. Hvad er der så kommet ud af det? En ny gang administrativt kineseri, som jeg personlig – og dér er jeg også enig med den foregående ordfører – ikke tror vil afstedkomme den beskæftigelse, som man længere nede i bilagene antyder at dette forslag vil give.

Hvad er så grunden til, at dette 10.000 kr.s fradrag ikke kom? Jeg har gentagne gange set boligministeren citeret for at sige i pressen, at det er, fordi regeringen ikke vil have flere fradrag. Man kunne også sige på en anden måde, at det er, fordi der heller ikke på dette kombinerede bolig- og skattemæssige område har kunnet opnås enighed mellem boligministeren og ministeren for skatter og afgifter. Det er min opfattelse, at når man ikke kunne komme igennem med det, er det, fordi der her var en glimrende lejlighed for ministeren for skatter og afgifter til at sige boligministeren tak for, hvad boligministeren foretog sig på rentefradragsområdet tidligere. Det er min opfattelse.

Jeg vil ikke ved denne førstebehandling tilkendegive, at det konservative folkeparti kan støtte dette forslag. Vi er i langt højere grad tilhængere af det forslag, jeg talte om før, nemlig at forhøje vedligeholdelsesfradraget til 10.000 kr. mod, at man stiller med regning fra en momsregistreret virksomhed, men til gengæld bevarer 2.000 kr.s fradraget udkommenteret. Hvorfor nu det? Jo, fordi vi ved, at der er mennesker, som gerne selv vil fore-

[Keld Andersen]

tage sig noget. Vi har så sandelig læst i aviserne i sommer, at selv boligministeren har behov for at have et vedligeholdelsesfradrag, hvor man udokumenteret kan trække nogle ting fra, fordi man ikke kan få en folketingsgave og en ministergave til at slå til til at male gavlen på sit sommerhus. Derfor har vi ønsket, ikke mindst af hensyn til boligministeren, men også af hensyn til andre, at man ved siden af dette 10.000 kr.s fradrag mod regning fra momsregistreret virksomhed skulle bibeholde det udokumenterede 2.000 kr.s fradrag, men desværre kunne dette forslag ligesom de øvrige boligforslag fra det konservative folkeparti, med den fremgangsmåde, regeringen valgte, ikke komme igennem administrationen til behandling i forbindelse med disse forslag.

Kjærulff-Schmidt (FP):

Med lovforslag nr. L 10 om statstilskud til forbedring og opretning er den systematiske forkrøbling af byggelovgivningen nu ved at nå så vidt, at borgerne faktisk skal ind over de offentlige kasser, snart sagt uanset hvilket byggearbejde de ønsker at sætte i gang; i hvert fald de, der ønsker at få del i den boligministerielle gevinstpulje, som nu ikke længere er en kommunal pulje, men en statslig pulje. Den, der ønsker at lægge nyt tagpap, ønsker at male sit hjem, ønsker at få sat nyt tapet op, eller hvad det nu kan være – ganske almindelige, dagligdags ting, som meget let kan løbe op i en halv snes tusinde kroner eller mere, hvis det bare drejer sig om ganske få rum, der skal sættes i stand – skal nu være klar over, at det ikke længere er hans eget anliggende, det er et samfundsanliggende, det er en samfundsopgave at løse det problem og den vedligeholdelse af hans hjem, som der er tale om, og han skal derfor ind over de offentlige myndigheder og få lov til at få del i denne gevinst, der altså stilles til rådighed. Jeg synes, det er en ganske forkert, helt akavet og urimelig måde at lovgive på.

Det er selvfølgelig ikke nogen hemmelighed, at fremskridtspartiet anviser en løsning, der går ud på, at skattetrykket skulle lettes så meget, at folk f. eks. havde råd til at tapetserere deres stuer, når de syntes, det var påkrævet, og at tagpapudskiftninger og andre almindelige vedligeholdelsesarbejder simpelt

hen meget gerne skulle være noget, almindelige mennesker havde råd til her i samfundet. Det er en af grundene til, at vi ønsker skattelettelser, men vi er også godt klar over, at det ikke er noget, der er basis for med den sammensætning, folketinget har, og derfor må vi se i øjnene, at man må være ude efter, om der er andre metoder, der duer, eller som kan trække i den rigtige retning.

Der er jo andre partier, som har anvist andre løsninger end den løsning, boligministeren anviser: man har mange gange drøftet pristalsregulering eller i hvert fald en ajourføring af standardfradraget, så det ikke længere lå på det nuværende, lave niveau, og der er forslagene om fuldt fradrag efter regning inden for visse grænser for afholdte istandsættelsesudgifter. Det ville dog have en bredere effekt, og det ville have en langt mindre vilkårlig effekt end det, som boligministeren foreslår.

Fremskridtspartiet er i øvrigt enig med venstres ordfører i vurderingen af den beskæftigelsesmæssige effekt af disse forslag. Når det drejer sig om lovforslag nr. L 9 om energibesparende foranstaltninger, har vi indvendinger, for nok er alle partier enige om, at der bør spares på energiforbruget til boligopvarmningen, men også her ser man jo, at den ene boligminister efter den anden vælger den ene mere uadministrerbare fremgangsmåde efter den anden; kineseri, som det er blevet sagt. Hvorfor har de hidtidige ordninger ikke virket efter hensigten? Hvorfor har de ikke kunnet fungere administrativt nemt og enkelt? Det ville kræve en analyse at få svaret herpå, og den burde man have foretaget, og den burde man lægge frem og fortælle os, hvorfor de hidtidige ordninger ikke har fungeret, og så tage bestik af det og lægge det til rette på en rimelig og hensigtsmæssig måde.

Jeg tror, alle i folketinget er enige om, at de to lovforslag, vi her behandler, er af en sådan karakter, at intet menneske i Danmark ved at sætte sig ned en aften eller i weekenden i sin dagligstue og kigge på forslagene vil være klar over, om vedkommende har mulighed for at opnå støtte eller ikke kan opnå støtte til det byggearbejde eller det forbedringsarbejde, vedkommende måske går og pusler med nogle tanker om. Det er en af fejlene ved disse forslag.

[Kjærulff-Schmidt]

Det rimelige var naturligtvis, hvis man overhovedet ville gå den vej med fradrag, at lave nogle ordninger, som var sådan, at folk, når de sad hjemme i weekenden og drøftede, om de skulle gå i gang med det ene eller det andet, foruden materiale, som de måske hentede hos Byggecentrum eller andre steder, fra håndværkere, kunne have loven liggende ved siden af, så de kunne læse den igennem og blive klar over, om de var berettigede til at opnå disse tilskud. Men det er der ikke ét menneske der er klar over selv ved nok så meget studium af disse to bestemmelser, for der skal godkendelser til på rådhuset, der er bestemte puljer, der er bestemte grænser, indkomstgrænser og andre ting. Det er kineseri, det er simpelt hen en meget ringe lovgivningskvalitet, og det er en af grundene til, at vi på dette som på så mange andre boligministerielle områder her år efter år efter år iagttaget, at de forslag, der kommer fra dette ministerium, kun kan fungere i nogle ganske få måneder, måske i heldigste fald en folketingssamling eller så, hvorefter man skal til at lave om på hele systemet én gang til.

Det har jeg sagt tidligere, og det vil der sikkert desværre nok også være grund til at sige mange gange igen i stadig accelererende tempo her i de kommende måneder og år. Når vi siger det og bliver ved med at sige det, er det, fordi boligministeren, da han tiltrådte som boligminister, netop stillede i udsigt, at han ville noget af alt dette kineseri til livs, at han ønskede klare og enkle regler inden for sit ministeriums regie. Man må kunne forstå, at det, der er brug for, er regler, der har en sådan blivende værdi, at de i hvert tilfælde kan blive stående, skal vi sige et år eller to eller tre, så folk kan indrette sig efter dem, disponere efter dem. Men en sådan lødighed, en sådan kvalitet savnes totalt, når boligministeren fremsætter sine lovforslag, og det savnes i allerhøjeste grad også i de to lovforslag, vi her har til behandling.

Kalnæs (SF):

Jeg vil først gerne sige noget om lovforslaget om statstilskud til energibesparende foranstaltninger i beboelsesejendomme. Der vil jeg allerførst gerne sige et par ord om de penge, som er sat af til det, 325 mill. kr., og det er mere bemærkninger, der går på den almindelige økonomiske og fordelingsmæssige

og politik, som socialdemokratiet og regeringen fører.

Hvis jeg ikke husker meget forkert, stammer de fra 400 mill. kr., som i efteråret blev afsat af regeringen som tilskud til lavtlønnede og dårligt stillede familier, pensionistfamilier. De skulle gives som tilskud, fordi der havde været de meget kraftige olieprisstigninger, som kom midt i 1979; der blev sat 400 mill. kr. af, og det blev garanteret, at de skulle komme til udbetaling. Vi ventede så på, at de skulle komme, og næste gang vi hørte om dem, var i firepartiforliget i maj, og da var de altså indgået i beskæftigelsesplanen og skulle så gå som støtte til energibesparelser, isoleringstilskud o. lign., stadig væk til lavtlønnede familier.

Nu dukker de altså op igen her og skal udelukkende udbetales som støtte til ejere af fast ejendom, hvad enten det er parcelhuse, ejerboliger eller udlejningsejendomme. Det vil sige, at det, der dengang og senere er blevet omtalt som støtte til dårligt stillede familier, altså er blevet støtte til parcelhusejere, og de kan kun få den ene fjerdedel, hvis de er i sådanne forhold, at de selv kan skaffe de tre fjerdedele af det beløb, der skal isoleres for; det er en forudsætning for at få det tilskud. Hvis man er så uheldig at bo i lejlighed, afhænger det af, om ejeren af udlejningsejendommen har lyst til at lave disse isoleringsforanstaltninger, om de dårligst stillede i den udlejningsejendom får noget af det, som blev lovet så sikkert i efteråret 1979 på grund af olieprisstigninger. Derfor synes jeg nok, det er en svigten af det, man lovede dengang, i flere omgange endda.

Til selve lovforslaget vil jeg sige, at vores holdning til, at der skal gives tilskud til isoleringsforanstaltninger og automatisering på fyringsanlæg og den slags i boliger, egentlig er, at det skal man ikke gøre mere; jeg tror, at vi er over den tid, hvor man egentlig bør gøre det. Det at isolere kan hvile i sig selv med de priser, der er i dag, således at isolering har en værdi, der fuldt ud svarer til det, man kan spare i brændsel. Derfor er det ikke rimeligt at give tilskud til det; det betyder i virkeligheden, at det bliver kapitaliseret fuldt ud.

Det, man i stedet for bør støtte i forbindelse med energibesparelser, er billig assistance af energikonsulenterne. Vi tror, der bliver foretaget en hel del foranstaltninger,

[Kalmæs]

der skulle være energibesparende, men som i virkeligheden kun har en meget lille virkning, fordi det er de forkerte ting, man gennemfører, og man viger tilbage fra at bruge energikonsulenterne, fordi det er for dyrt. Derfor så jeg hellere, at der blev brugt en stor del af de offentlige midler til at gøre anvendelse af energikonsulenter gratis eller meget billig. Derved tror jeg man ville sikre, at der blev gennemført nogle virkelig energibesparende foranstaltninger.

Når man skal give støtte til energibesparende foranstaltninger, vil jeg da sige, at så er loven om direkte tilskud til at udføre dem udformet meget rimeligt. Den går jo nemlig på, at det kun er folk med lave indkomster, der kan få støtten, og den går på udlejningsejendomme. Derfor synes jeg, at med de forbehold, jeg har taget, er lovforslaget egentlig udformet meget rimeligt.

Der er et punkt – det har jeg også været inde på – som jeg synes er galt, og det er, at denne støtte bliver kapitaliseret. Egentlig synes jeg, at man burde lade støtten stå som en offentlig prioritet, rentefrit og afdragsfrit, og så skulle den betales tilbage til det offentlige ved salg af ejendommen. På den måde ville man sikre, at de, der havde brug for støtten nu, fik lige så meget støtte som efter lovforslaget, men der var ingen mulighed for, at andre, som man egentlig ikke tilsigtede at støtte, fik gavn af det.

Der er nemlig det ved det, at når man kun vil give støtte til familier, som har indkomster på 60.000–70.000–80.000 kr. eller noget i den stil, må vi sige, at hvis det er familier, som har ejerboliger, er det gennemgående pensionistfamilier, og det betyder igen, at den støtte, man giver her, meget nemt godt nok kan hjælpe disse pensionistfamilier i nogle år, men når de så flytter fra ejerboligen, dør, flytter på plejehjem eller sådan noget, så tilfalder den støtte, man har givet, i virkeligheden arvingerne, og det kan der ikke være megen mening i. Derfor var det rimeligt, at beløbet stod som en offentlig prioritet, som forfaldt til betaling, i det øjeblik ejerboligen blev solgt.

Noget tilsvarende kunne passende gælde for udlejningsejendommene, hvor det jo heller ikke kan være rimeligt, at dette tilskud kommer ejerne af udlejningsejendommene til gode. Det gælder specielt, når vi er ude i de

områder, hvor der ikke er huslejeregulering, at der ikke er nogen rigtig kontrol med det, så dér kan det meget nemt komme til at virke som et tilskud direkte til ejerne af udlejningsboligerne.

Jeg vil gerne spørge boligministeren, om ikke han ville overveje at lægge en bestemmelsesret over til lejerne, når man taler om at gennemføre sådanne foranstaltninger i udlejningsboliger. Det var egentlig et flertal af lejerne, der burde afgøre, om disse energibesparende foranstaltninger skulle gennemføres. Det er ikke noget, der skal stå i denne lov, men spørgsmålet er altså, om det er noget, man kunne tænke sig at tage op.

I § 10 står der noget om, at man kan anvende tilskudsbeløb til omkostninger ved konsulenttjeneste, og da vil jeg godt spørge boligministeren, om ikke man vil bruge nogle flere penge på konsulenttjenesten, eller hvor meget man kunne tænke sig at bruge.

Vi vil arbejde positivt videre med dette lovforslag og se at få det forbedret. Vi erkender, at det hjælper folk med at klare varmeudgifterne, det får også noget arbejde i gang, og det hjælper til med at spare energi. Så selv om der er nogle mangler i det, vil vi alligevel arbejde videre på at få det forbedret, og vi kan også støtte det, ville jeg tro.

Så er der spørgsmålet om statstilskud til forbedring og opretning af beboelsesejendomme. Her må jeg nok sige, at det har til gengæld en udformning, som vi meget dårligt kan acceptere. Selv om meget af det, jeg har sagt, også kan gælde for dette lovforslag, er vi meget skeptiske over for det. Ser vi på en parcelhusejer, så er vilkårene for vedligeholdelse af et hus, hvis man gennemfører dette, at først kan man få et standardfradrag på 2.000 kr. til vedligeholdelse i sin skattepligtige indkomst. Derefter kan man altså få et tilskud til vedligeholdelse på 6.000 kr., og det er en vedligeholdelse, som mange formentlig skal foretage en meget stor del af alligevel. For at få dette tilskud skal man tage et større lån, og det har man så rentefragsret for; så jeg vil nok sige, at hvis man har råd og man tør tage et lån, så man sætter noget i gang for 30.000 kr., det vil sige, at hvis man har en god, høj indtægt og ikke er bange for at blive arbejdsløs, så tager man sådan et lån, og så får man både i pose og i sæk. Men hvis man er i den situation, at man ikke tør binde sig for afdrag og forrentning

[Kalmæs]

af sådan et lån, får man til gengæld ingen-ting, så kan man halte videre med at prøve at reparere lidt på det selv, for man kan ikke få tilskud, når det ikke er over 10.000 kr. Det er næsten så skæv en udformning, som et lovforslag kan have, og det gælder altså også på dette område, det, jeg var inde på før. Der står godt nok i lovforslaget, at det ikke må indgå i huslejen. Det gælder i de regule-rede områder. Hvad i de uregulerede områ-der? Der er fuldstændig frit slag, det er di-rette tilskud til ejerne derude.

Vi kan ikke stemme for dette forslag; vi synes, det er et urimeligt forslag.

Niels Helveg Petersen (RV):

Der var jo i formiddags en omfattende debat om disse forslag og deres virkninger, og derfor kan jeg for en dels vedkommende henvise til, hvad mit partis ordfører sagde i formiddags, og så i øvrigt ytre mig yderst kortfattet.

Sigtet med forslagene er klart det at stimu-lere beskæftigelsen inden for byggeriet i den kommende tid, hvor beskæftigelsen tegner til at tage et meget stærkt dyk. Jeg ved ikke helt præcist, hvilken beskæftigelseeffekt dette kan have. Jeg vil skønne, at man passende kan dyrke det noget mere i boligudvalget, og så kan vi jo få en drøftelse af også ved an-den behandling, hvilke beskæftigelseeffekter der er i forslagene.

Jeg vil rette en enkelt misforståelse over for den konservative ordfører, hr. Keld An-dersen. Det var, som om hr. Keld Andersen slet ikke havde opfattet, at der i de forslag, der lå her, også var indeholdt en uændret videreførelse af de bestående regler om stan-dardfradrag. Men det er vel en misforståelse, som vi hellere må rette. Det fortsætter uæn-dret, udokumenteret, om man vil.

Hr. Fogh Rasmussen spørger, hvorfor vi ikke i det radikale venstre var tilhængere af en fradragsordning som skitseret af andre partier. Det er der adskillige gode grunde til. Det er vores opfattelse, at en fradragsordning giver mindre beskæftigelseeffekt, men koster flere penge. Det er endvidere vores opfattel-se, at der ikke i vort skattesystem er brug for en ny knopskydning med nye fradragsord-ninger, at fradragenes omfang er et væsent-ligt problem i vores skattelovgivning. Og en-delig vil jeg da pege på, hvad der er meget

væsentligt, at set fra et beskæftigelses-syns-punkt er der en hurtigere virkning af en til-skudsordning end af en fradragsordning. Hvad betyder en fradragsordning? Det bety-der, at det for arbejder udført i 1981, f. eks. foråret 1981, får skattemæssige konsekvenser i efteråret 1982. Jeg synes ikke, man kan se bort fra fra hr. Fogh Rasmussens og andres side, at fradragsordningens beskæftigelses-mæssige virkninger er usikre på grund af denne tidsforskydning, hvorimod tilskuds-ordningen sætter ind lige i forbindelse med arbejdets udførelse, og det har selvfølgelig virkning for beskæftigelseeffekten. Vi har et klart eksempel i den fradragsordning for energibesparende foranstaltninger, vi gennemførte for nogle år siden, og som skulle afløse en tilskudsordning. Det viste sig her, at fradragsordningen ikke havde de gavnlige virkninger, som tilskudsordningen havde, så vi er ikke uden erfaringsmateriale til vurde-ring af, at en fradragsordning ikke har så præcise, så hurtige virkninger på beskæftigel-sen som en tilskudsordning. Det er årsagen til, at vi bestræbte os for at finde en tilskuds-ordning, der var brugbar, og den, der ligger her foran os, er efter vort skøn brugbar. Den opfordrer folk til at samle nogle større vedli-geholdelses-, opretnings- og isoleringsopga-ver sammen og gennemføre sådanne foran-staltninger netop nu.

Det skulle være virkningen af forslaget, og jeg tror, det i betydeligt omfang vil vise sig at blive virkningen.

Over for hr. Fogh Rasmussen vil jeg så bare beklage, at vi skal, synes jeg, høre så overmåde mange sure bemærkninger. Det er, som om hr. Fogh Rasmussen ikke rigtig kan komme bort fra forårets begivenheder, men hele tiden cirkler om åstedet vedrørende by-fornyelseslovgivningen, og vi skal bære så megen surhed, fordi det ved den lejlighed lykkedes hr. Fogh Rasmussen at manøvrere sit parti ind i en helt uholdbar situation. Men jeg kan ikke bare mig for at drille med den lille bemærkning, når hr. Fogh Rasmussen siger, at vi fik stene for brød ved denne han-del: ja men er det et dårligt resultat, når det netop drejer sig om boligpolitik?

Bollmann (CD):

Det første forslag er jo en del af beskæfti-gelsesplanen, som blev aftalt i majforliget, og

[Bollmann]

drejer sig i hovedsagen om isoleringstilskud til lavtlønnede familier. Det vil foruden den samfundsnyttige effekt i forbindelse med en energibesparelse også have en væsentlig beskæftigelseeffekt, jfr. oversigten i bilag til lovforslag nr. L 10. Jeg håber, at administrationen af denne lov vil kunne ske på en noget lempeligere og lettere måde, end det var tilfældet med den, der blev vedtaget i sin tid, og som er indeholdt i de nugældende fradragsregler. Den fik jo stemmer bl. a. fra de partier, der har kritiseret disse forslag her mest i dag.

Både V og K har talt meget om, hvad vi skulle have fået i forbindelse med hele bolig-aftalen. Mig forekommer en række af disse bemærkninger at være sure opstød, fordi man ikke selv har kunnet få noget som helst igennem.

Hr. Fogh Rasmussen og hr. Keld Andersen har spurgt, hvor vort 10.000 kr.s forslag blev af, og det skal jeg gerne forsøge at svare på. Jeg skal for det første gerne bekræfte, at vort udgangspunkt var 10.000 kr.s forslaget i forhandlingerne med regeringen og de øvrige forligspartier. Nu har jeg i øvrigt set, at hr. Fogh Rasmussens parti har taget forslaget op, hvis man skal tro på referaterne fra venstres landsmøde, og i den forbindelse synes jeg, det er interessant at erindre sig, at sidst forslaget var til behandling i denne sal, blev det meget kraftigt afvist af skatte- og afgiftsministeren. Skatte- og afgiftsministeren hed på det tidspunkt Anders Andersen og tilhørte partiet venstre. Han sagde bl. a., at det var fuldstændig uforvarsligt at gennemføre en sådan ordning med alle de hundreder af millioner kroner. Jeg tør ikke sige, om det er direkte citat, men det var i hvert fald indholdet. Nu har vi i dag flere gange hørt, at venstre har fået en anden måde at regne tingene ud på, i hvert fald en anden måde end den, ministre nok normalt regner på, så det er nok derfor, venstre har samlet CD-forslaget op, og vi lever jo også i en tid med genbrug.

Vi tror fortsat, at det er en god idé med et 10.000 kr.s forslag, og vi finder, at det, vi nu er nået frem til, er det bedst mulige, også med udgangspunkt i det oprindelige forslag. Det tror vi af følgende grunde. For det første, fordi den enkelte vil kunne opnå tilskud på op til 6.000 kr. Hvor meget mon den eksisterende fradragsregel egentlig giver? For det andet, fordi der er en meget væsentlig be-

skæftigelseeffekt i forslaget. Hvorvidt det drejer sig om 6.000, 7.000 eller 8.000 mand, tør jeg ikke udtale mig om, men det er uden tvivl det forslag i hele boligpakken, der er mest beskæftigelse i. For det tredje slipper vi for de meget store afgrænsninger og dermed det meget voldsomme administrative besvær, som vi kender i dag med de eksisterende fradragsregler. Det er i dette forslag klaret ved at sætte en undergrænse for arbejdets omfang. Og endelig for det fjerde vil jeg også gerne gøre hr. Keld Andersen opmærksom på, at der jo ikke i denne anledning er pillet ved standardfradraget, hvilket jeg synes han bør huske.

Til slut skal jeg blot sige, at vi ganske rigtigt har accepteret et tilskudsprincip i stedet for fradragsprincippet, som vi egentlig helst ville have, men vi har følt, at der i situationen var stillet så mange ting i udsigt for byggebranchen, at vi i hvert fald ikke af mere ideologisk prægede årsager vil vælte en boligaftale.

Jeg skal med disse bemærkninger sige, at vi virkelig føler, at vi kan være disse forslag bekendt, og vi håber at få bred støtte, også fra venstre og de konservative, når den endelige afstemning finder sted.

(Kort bemærkning).

Keld Andersen (KF):

For ikke at efterfølgende ordførere skal spilde deres talletid derpå, vil jeg godt sige, at jeg er klar over, at 2.000 kr.s vedligeholdelsesfradraget er bibeholdt. Jeg har ej heller fra denne talerstol postuleret noget andet. Jeg brugte blot et glimrende eksempel på, hvorfor man også efter det konservative folkepartis opfattelse burde gøre det. Jeg nævnte boligministeren som et eksempel og kunne da ikke drømme om, at boligministeren, der har deltaget i forhandlingerne, ikke har sørget for, at dette 2.000 kr.s fradrag blev bibeholdt.

Anne Grete Holmsgård (VS):

Der kunne være mange gode grunde til at støtte lavtlønsfamilier, der bor i ejerbolig, for at de kan få nogle energibesparende foranstaltninger gennemført i deres bolig. Hvis det bare var det, det drejede sig om, ville jeg også synes, det var udmærket. Og hvis det drejede sig om at få flere mennesker i beskæftigelse, syntes jeg også, det var udmærket.

[Anne Grete Holmsgård]

Det er bare så trist – som det altid er med den slags sager her – at de statstilskud, man giver, bliver kapitaliseret, og det gør de desværre også, selv når der er tale om lavtlønsfamilier i ejerbolig.

Desuden vil jeg da også godt sige, at jeg vil nok stille mig lidt tvivlende over for, hvor meget denne regel om statstilskud til energibesparende foranstaltninger vil blive udnyttet, for det er jo sådan, at lavtlønsfamilierne godt nok får de 25 pct. dækket, men de skal trods alt stille med resten selv, og det kan de godt have vanskeligt ved.

Det har da også vist sig med tidligere skattefradragsordninger, at de faktisk er blevet benyttet meget lidt.

Med hensyn til forslaget om statstilskud til forbedring og opretning af beboelsesejendomme kan jeg klart sige, at det er vi inderligt imod, fordi det vil være statstilskud, der bliver kapitaliseret direkte ned i foret på ejerne. Desuden synes vi heller ikke, der er nogen grund til at præmiere, at man laver større investeringer på dette område, hvor man giver 1.000 kr. for de første 10.000 kr., og så giver man 25 pct., dog op til højst 6.000 kr. i alt.

Det eneste, der kunne have været værre, var faktisk, at det var et skattefradrag.

Mølgaard (DR):

Retsforbundet vender sig mod den tilskudsmekanisme, regeringen her i skøn fællig med det nye, men beklageligvis ikke mere lykkebringende firkløver har lagt på folketingets bord.

Retsforbundet ønsker i stedet for momsfrigtagelse, og vi ønsker vedrørende forbedringsarbejder at pege på, at en fradragsmulighed umiddelbart ville virke mere tiltalende for os at se.

Kombinationen af sådanne foranstaltninger ville efter vort skøn også være mere effektivt og statsfinansielt billigere, men derom er der jo givet andre påstande her, og det synes jeg der kan være grund til at få boret i under udvalgsarbejdet.

Med disse bemærkninger skal der absolut ikke indvendes noget imod, at man gør noget for energibesparelse i boliger eller for bygningsforbedring og -opretning. Tværtimod. Det er der sandelig brug for af hensyn til energibesparelse og af hensyn til boligmiljø-

forbedring og dermed af helbreds- og sundhedshensyn og af hensyn til beskæftigelsen i byggesektoren. Alt dette er retsforbundet positivt stemt over for, men de veje, regeringen foreslår, må vi tage forbehold over for.

Vi nærer aversion mod ulige tilskudsfordeling til større og mindre arbejder, og vi nærer skepsis over for, om ikke virkningen af tilskuddene bliver den allerede kendte fra tilskuddene til solfangere og vindmøller og andre alternative energikilders udnyttelse. Her har det jo været sådan, at alle involverede må erkende, at ingen tilskud havde virket bedre på efterspørgslen af den jævnt stigende produktion. Tilskudspuljen udtømmes i løbet af få måneder hvert år, og de resterende måneder går med, at de interesserede venter på næste års tilskud, inden de bestiller en mølle, eller hvad de nu interesserer sig for at anskaffe. En sådan ujævn efterspørgsel er bestemt ikke, hvad byggeerhvervene har brug for for at overleve eller klare sig nogenlunde gennem de trange tider.

Hvad vil konsekvensen i øvrigt blive for kommunerne rent administrativt? Vil de kommunale forvaltninger, der jo sandt for dyden er belastet nok i forvejen af opgaver, regeringen og folketingsflertallet har dynget dem til med, overhovedet kunne magte det? Får vi kaos nu i disse dage, længe efter Staunings død? Det sker i hvert fald ikke med retsforbundets støtte, og det gør heller ikke dette, at disse tilskud helt frit og problemløst kan kapitaliseres. Det er oprigtig talt ikke rimeligt set med retsforbundets øjne.

Skal disse par lovforslag gennemføres, må det blive ved andre stemmer end retsforbundets, medmindre de bliver gennemgribende forbedret inden tredje behandling.

Boligministeren (Erling Olsen):

Jeg takker for kommentarerne og for, at ordførerne har svaret hinanden indbyrdes, så jeg ikke behøver at forlænge debatten.

Fogh Rasmussen (V):

Jeg vil gerne sige til hr. Niels Helveg Petersen, som nu desværre har forladt salen, at når han påstår, at der er en hurtigere beskæftigelsesmæssig virkning af en tilskudsordning end af en fradragsordning, sådan som venstre har foreslået det, skyldes det jo, at hr. Niels Helveg Petersen regner med, at sådan

[Fogh Rasmussen]

en tilskudsordning skal være midlertidig, og dér var det netop, jeg påviste, hvilke ulykkelige følger det har for virksomhederne i byggebranchen, som på den måde ikke ved, hvad de har at disponere efter; derfor er det i virkeligheden en bjørnetjeneste at gøre dem. Det var mere fornuftigt, om der blev tilvejebragt nogle permanente ordninger, som stimulerede reparations- og vedligeholdelsesaktiviteten, og som gjorde, at man i byggebranchen var i stand til at disponere, også på lidt længere sigt.

Men der er også en anden årsag til, at tilskudsordningen ikke vil få den tilsigtede hurtige virkning, og den årsag anførte hr. Niels Helveg Petersen faktisk selv. Han sagde nemlig, at det, det nu drejede sig om med tilskuddet til forbedrings- og opretningsarbejder, var at samle dem sammen i nogle større klumper, og det kan selvfølgelig kun betyde, at så varer det også længere tid, inden der bliver sat noget arbejde i gang.

Så gjorde hr. Niels Helveg Petersen sig lystig over udtrykket at få stene for brød og sagde, at det måske ikke var så dårligt i boligpolitikken at få stene for brød. Men for de håndværkere, de murere og tømrere, der er afhængige af aktiviteten i byggebranchen, er det i alle tilfælde meget væsentligt at få brød på bordet, og her vil jeg godt spørge det radikale venstre: hvad har det radikale venstre egentlig tænkt sig, at der skal gøres over for de mange mindre håndværksmestre i de tyndt befolkede områder i landet, som i dag går arbejdsløse, fordi parcelhusbyggeriet og landbrugsbyggeriet er gået ned? Der findes jo intet som helst i denne pakke af lovforslag, som vil øge beskæftigelsen i disse områder af landet. Der er en masse forslag, som måske kan sætte lidt aktivitet i gang i de større byområder, men der er intet, som vil sætte aktivitet i gang i landområderne. Hvad har det radikale venstre tænkt sig at gøre for de mange mindre håndværksmestre i landområderne?

Dræbye (RV):

Hr. Fogh Rasmussen siger, at den tilskudsordning, som vi har foreslået, får en hurtig virkning, fordi den er midlertidig. Ja men o.k., så er vi i hvert fald enige om én ting: den får den hurtige virkning, som hr. Fogh

Rasmussen sagde at den ikke fik, også en hurtigere virkning end en fradragordning.

Dernæst vil jeg erindre hr. Fogh Rasmussen om, hvad han sagde i sin indledning, nemlig at vi havde behov for nogle stødpuder i situationer, hvor konjunkturerne skabte f. eks. mindre beskæftigelse i nybyggeriet. Ja men hvad er det, vi har foreslået, andet end sådanne stødpuder? Er det ikke sådan, at det lige netop er hr. Fogh Rasmussens stødpuder, der foreslås? Men hr. Fogh Rasmussen mente måske, at hans fradragordning var en stødpude, dog af den slags, der er permanent; så synes jeg ikke, der er meget stødpude i den, og derfor synes jeg, han må indrømme, at det er lige netop opfyldelsen af en sådan stødpudemekanisme, de to tilskudsordninger er udtryk for.

Hr. Fogh Rasmussen sagde, da vi diskuterede byfornyelseslovgivningen, at der en masse steder i den ældre boligmasse er opsamlet fornyelsesbehov, som byfornyelsesloven skyder over målet for at nå, og det er jo netop det, vi har tænkt på, når vi siger, at man kan benytte tilskudsordningen til at samle større klumper af allerede opsparede vedligeholdelses- og forbedringsbehov op, ikke mindst i spørgsmålet om energibesparende foranstaltninger, men ikke udelukkende i dette spørgsmål. De er jo opsparret; det var hr. Fogh Rasmussen helt enig med os om, da vi diskuterede byfornyelsesloven i foråret, og derfor kan jeg ikke forstå, han ikke er det nu.

Så spørger hr. Fogh Rasmussen endelig: hvad gør vi for den lille håndværker ude omkring i landet, for ham er der slet ikke noget for i denne pakke? Hvad er det for noget at sige? Situationen er den, at lige netop denne tilskudsordning tager højde for enfamilieshuse, der kan være placeret hvor som helst, og jeg vil egentlig godt spørge hr. Fogh Rasmussen: hvad er det i loven om tilskud til vedligeholdelse og forbedring, der gør, at den i særlig grad skulle anvendes i de større byer? Er det sådan, at det opsamlede vedligeholdelsesbehov ikke også findes i mindre byer rundt omkring i landet? Det synes jeg i hvert fald ikke foreligger dokumenteret på nogen måde, men det er da muligt, hr. Fogh Rasmussen har tal, der kan bevise dette.

(Kort bemærkning).

Fogh Rasmussen (V):

Først siger hr. Dræbye, at tilskuddet til opretnings- og forbedringsarbejder tager sigte på at opfylde nogle af de behov, som byfornyelsesloven skyder over målet for at klare. Bagefter siger hr. Dræbye, at disse tilskud i virkeligheden skal bruges i landområderne. Disse to ting harmonerer ikke med hinanden, de strider tværtimod direkte imod hinanden.

Mit argument er netop, at disse tilskudsordninger ikke får den beskæftigelsesmæssige virkning, som hr. Dræbye og regeringen tror, altså vil disse tilskudsordninger, såfremt de bliver brugt f. eks. i landområderne, ikke få den beskæftigelsesmæssige virkning i landområderne, som regeringen og hr. Dræbye tror.

(Kort bemærkning).

Dræbye (RV):

Jeg må sige, at nu bliver det lidt for urimeligt. Vi havde en lang diskussion om byfornyelsesloven og dens anvendelse rundt omkring i landet, og vi diskuterede energisk i foråret netop spørgsmålet om, hvorledes den skulle anvendes til boligforbedring i private boliger ude omkring i landet. Det var rigtigt, at vi ikke i byfornyelsesloven fik udformet det system, som tilgodeså dette, det var et af de spørgsmål, vi puttede ind i et arbejdsudvalg, men det er ikke rigtigt, at vi ikke forestillede os, at dette problem skulle løses. Jeg mener, at der i den foreslåede tilskudsordning ligger en udmærket løsning, som netop kan anvendes, indtil vi får byfornyelsesloven i funktion.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til boligudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Meddelelser fra formanden:**Anden næstformand (Ninn-Hansen):**

Der er ikke mere på dagsordenen.

Der er foretaget ændringer i følgende udvalg:

Landbrugs- og fiskeriudv. (9/10 80):

Udtræder: Heinesen (S)

Nyt medl.: Stavad (S)

Udv. om offentlige arbejder (9/10 80):

Udtræder: Heinesen (S)

Ny stedf.: Stavad (S)

Udtræder: Svend Erik Hovmand (V)

Ny stedf.: Brøndsted (V)

Udtræder: Brøndsted (V)

Nyt medl.: Svend Erik Hovmand (V)

Skatte- og afgiftsudvalget (9/10 80):

Udtræder: J. K. Hansen (S)

Nyt medl.: Stavad (S)

Udv. ang. videnskabelig forskning (9/10 80):

Udtræder: J. K. Hansen (S)

Nyt medl.: Stavad (S)

Arbejdsmarkedsudvalget (9/10 80):

Udtræder: Hans Hækkerup (S)

Nyt medl.: Demsitz (S)

Udtræder: Demsitz (S)

Ny stedf.: Hans Hækkerup (S)

Socialudvalget (9/10 80):

Udtræder: Lindenskov (S)

Ny stedf.: Tove Lindbo Larsen (S)

Uddannelsesudvalget (9/10 80):

Udtræder: Tove Lindbo Larsen (S)

Ny stedf.: Lindenskov (S)

Markedsudvalget (9/10 80):

Udtræder: Karen Dahlerup Andersen (S)

Nyt medl.: Svend Andersen (S)

Socialudvalget (10/10 80):

Udtræder: Winnie Møller (S)

Nyt medl.: Enrico Møller Andersen (S)

Kommunaludvalget (10/10 80):

Udtræder: Winnie Møller (S)

Nyt medl.: Enrico Møller Andersen (S)

Retsudvalget (10/10 80):

[Anden næstformand]

Udtræder: Winnie Møller (S)
Nyt medl.: Enrico Møller Andersen (S)

Udenrigsudvalget (10/10 80):

Udtræder: Winnie Møller (S)
Nyt medl.: Enrico Møller Andersen (S)

Boligudvalget (10/10 80):

Udtræder: Winnie Møller (S)
Ny stedf.: Enrico Møller Andersen (S)

Kirkeudvalget (10/10 80):

Udtræder: Winnie Møller (S)
Ny stedf.: Enrico Møller Andersen (S)

Arbejdsmarkedsudvalget (10/10 80):

Udtræder: Mølgaard (DR)
Ny stedf.: Ib Christensen (DR)

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 14. oktober 1980 kl. 13.00.

Angående dagsordenen skal jeg henvise til den i salen opslåede dagsorden.

Angående folketingets arbejde de følgende dage i den pågældende uge skal jeg henvise til den omdelte ugeplan.

Mødet hævet kl. 15.44
